

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

36. Epistola Episcopi Apamiensis ad Archiepiscopum Parisiensem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

320 Dissert. I. §VIII. Documenta ex Gallico
simo animo feram, si alterius curæ ac fidei committan-
tur, qui illos reparandis Ecclesijs sublevandisque pauperi-
bus aptius impendat. Credo equidem, me cordi Deo futu-
rum, & cùm ipse unà cum Dignitate Episcopali caulam
quoque Ecclesiæ, quæ Jesu Christi est Sponsa, curæ ac fi-
dei meæ commiserit, sperare omnino mihi licet, eum
quoque vires susiecturum, quibus pacato latoque animo
infortunia omnia excipiam, quæ ob servatam ei fidem ob-
venire mihi poterunt. Sum interim eroque, dum vixerò

Apamij 23. Febr. 1678.

Humilissimus & Obedientissimus
Servus

Franciscus Episcopus Apamensis

Documentum XXXVI.

Epistola Reverendissimi Episcopi Apamensis
ad Illustrissimum & Reverendissimum D. Franciscum
de Harlay, Archiepiscopum Parisiensem.

Parisij 6. Junij. Anno 1679.

Totius Galliæ persuasum est, Illustrissimam Dominatio-
nem Vestram non parum contulisse ad novam Regis
Declarationem, quâ omnes Regni Gallici Ecclesiæ subdi-
Regaliæ jubentur. Crediderim vero communem hanc op-
inionem ex eo fluxisse, quod Illustrissima Dominatio Ve-
stra operam auctoratatemque suam in Comitijs Cleri Gal-
licani, quibus ipsa præsidebat, non solum non impenderit
eumque ut Regi supplicaret, permovere noluerit (id quod
D. Episcopus Alethensis nuper defunctus datis ad eadem
Comitia litteris enixè petierat) verum etiam neid fieret

elaboraverit, utique eâ ratione permota, quòd Ecclesiæ nostrarum ius nec tam clarum, nec tanti momenti esse crediderit, quâm reverâ est. *Emperio* naturalis inclinatio, quâ omnes afficiuntur Principem demerendi, ignoratio quoque juris Regaliæ, quâ plerosque laborare Sapientissimi quoque Parisiensium confitentur (numquam enim hæc maceria etiam ab ijs Episcopis, quorum maximè intererat, satis examinata & discussa fuerat) ac denique usus Regaliæ in quibusdam Ecclesijs Urbi Parisiensi vicinis receptæ; hæc inquam omnia forsan effecere, ut Illustrissimam Dominationem Vestram ea veritas lateret, quam nunc omnes intelligunt, qui modò hoc argumentum maturè omnique affectu liberi examinârunt. Cùm ergo nihil gloriosius sit, quâm si legitimæ rationes suppetant, sententiam mutare, omnino de Illustrissimæ Dominationis Vestrae Generositate polliceor mihi, Eam pro auëtoritate, quâ apud Regem præcipue floret, effecturam, ut ls ad conservanda privilegia ac jura Ecclesiæ animum adieciat, exemplo videtur magnorum Principum Majestatis Suæ Prædecefforum, qui ut potentia & gloriâ apud posteros florerent, pietate ac religione suâ à D e o impetrârunt. Ipsique Historiarum Scriptores nihil aliud habuère, quo magis gloriam commendarent, quâm quòd honorem Ecclesiæ, quam matris loco venerabantur, privatis Coronæ ipsius causis antehabent. Et verò persuasum habeo, Ipsum Regem, quippe justum rerum aestimatorem, quemadmodum consilium, quod illi extendendæ Regaliæ suggestis, Zelo Ejus augenda potentia, Vestraeque in eum fidelitatis probandæ adscripsit; ita vicissim, cùm exploratâ jam veritate in aliam Eum sententiam flectere laborabit, æquitati id Vestrae magnóque amori adscripturum, quo Ejus æternæ salutis

S f.

veræque:

veræque gloriæ promovenda flagratis. Nec fieri à Vobis aliud poterit, quo magis Divinam Benedictionem in Vos Vestrámque Ecclesiam provocetis, quodque omnes in hoc Gallico Regno æqui bonique amantes majori gaudio affiat; imò quod ipsius Regis gratiam bonámque opinionem magis Vobis conciliet: is enim ingenuè agnoscet, negotiorum multititudinem, quæ animum Vestrum distinguit, impedimento fuisse, ne has Regaliæ materias adeò obscuras implexasque, & à communi Jure abludentes, examinare Vobis licuerit; & tamen ne partibus meis deessent, ego illas datis ad Regem, & Archiepiscopum Tholosanum litteris clarè exposui; nuntiantum illud adjungo, ex communi receptaque omnium Juris-Consultorum opinione:

Omnia libera presumi, nisi contraria servitus probetur; quia veritas si in alijs omnibus locum habeat, multo maxime circa Ecclesiæ procedit. Nunc ergo si rationes & auctoritates ritè expendantur, quæ pro Regaliæ servitute Ecclesiæ imponendæ in medium afferuntur, id unum sufficiet, ut æquitas causæ appareat, quam ego defendendam suscepit: si enim ab usu & antiqua possessione præscindas, alia, quæ cumulari in hanc rem solent, sunt omnium Sapientum sententiæ non infirma solum & inania, sed etiam risu digna. Cùm ergo nec in mea Diœcesi, nec in alijs quampluribus Ecclesiæ usus & antiqua consuetudo probari possint, sequitur, non posse illis, nisi sacrilegâ usurpatione Regaliæ servitutem imponi: quodsi circa hanc rem dubium aliquod superfit, nihil moror, ut illi Deo juvante quamprimum abundéque satisfaciam. Cæterum tam multa & singularia Generositatis & Amicitiae argumenta ab Illuſtrissima Dominatione Vesta jam accepi, & si ista deessent, notitia, quam habet de voluntate Romani Pontificis, déque

Sacro-

Sacrorum Canonum Decretis, quæ Prælatis in Principum aulis versantibus severissimè prohibent, ne in suarum Ecclesiarum suorumque Coepiscoporum, imò omnium inferioris etiam conditionis Clericorum detrimentum attentre aliquid audeant, id quod in Concilio Avenionensi Anno 1326. sub Joanne XXII. capite 25. & in alio etiam Avenionensi sub Benedicto XII. Anno 1337. capite 20. repetitum est: hæc, inquam, omnia securum me certumque reddunt, Illustrissimam Dominationem Vestram præ omnibus privatis affectibus, quæ alias morari Eam possent, causam Ecclesiæ amplexuram esse, & interim, &c.

Apamij 6. Junij 1679.

Illustrissimæ & Reverendissimæ
Dominationis Vestrae

*Humilissimus & Obsequientissimus
Servus
Franciscus Episcopus Apamensis.*

Documentum XXXVII.

Epistola ejusdem Illustrissimi & Reverendissimi
Episcopi Apamensis ad R. P. de la Chaise Societatis Iesu,
& Regis Confessorium

Asabar. 14. Jun. 1679.

Admodum R. Pater:

Amidum animo proposueram A. Reverendam Pater-
nitatem Vestram litteris convenire; sed ne id facerem,
duas præterim ob causas prohibitus sum; primò enim ve-
rebar, ne operam perderem, & nihil scribendo proficerem;
deinde ne si conquererer, quas à P. Vesta suffere molestias

Sf. 2. cogor,